

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-86

08.02.2019

Віце-прем'єр-міністру України

РОЗЕНКУ П.В.

Шановний Павле Валерійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Вовка В. І., оголошений на засіданні Верховної Ради України 8 лютого 2019 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 7 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

86

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 207/03-900

" 5 " лютого 2019 р.

Віце-прем'єр-міністру України
Розенку П.В.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо неприпустимості обмежень з боку Кабінету Міністрів України та Міністерства соціальної політики України прав, свобод і інтересів громадян в сфері трудових відносин, що охороняються законом

Шановний Павле Валерійовичу!

14 грудня 2018 р. як народний депутат України я звернувся до Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. з депутатським зверненням № 207/03-860 з пропозицією вжити належних заходів з метою **приведення** постанови Кабінету Міністрів України № 295 від 26.04.2017 «Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»» у відповідність до Закону України «Про статус народного депутата України» та Закону України «Про громадські об'єднання».

27 грудня 2018 р. я отримав резолюцію Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. (доручення щодо розгляду мого депутатського звернення) № 45498/4/1-18 від 26 грудня 2018 р., якою Міністру соціальної політики України Реві А.О. (скликання) доручено розглянути моє депутатське звернення та про результати в установленій законом строк поінформувати мене і Кабінет Міністрів України.

Надалі, я отримав лист Міністерства соціальної політики України № 485/0/2-19/52 від 10 січня 2019 р. за підписом Міністра соціальної політики України Рєви А.О., в якому викладена позиція, що фактично спрямована на захист однієї сторони трудових відносин - роботодавця, а по суті великого

бізнесу та олігархів, з метою мінімізації державного контролю за дотриманням ними законодавства про працю та, як наслідок, суттєво обмежує можливості найманих працівників захистити свої трудові права, зокрема використання передбачених законодавством України механізмів захисту їхніх прав через народних депутатів України та громадські організації.

Так, у листі Мінсоцполітики зазначено, що Порядок здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю (далі – Порядок), затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 295 від 26.04.2017 «Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”», *«містить ефективні механізми для захисту працівниками своїх трудових прав та забезпечує конфіденційність джерела скарги на порушення таких прав.*

У зв'язку з вищезазначеним вважається, що внесення запропонованих у Вашому депутатському зверненні змін до пункту 5 Порядку контролю є недоцільним».

У зв'язку з цим, зазначаю таке.

1. Звертаю увагу, що у своєму депутатському зверненні № 207/03-860 я детально обґрунтував, чому постанова Кабінету Міністрів України № 295 від 26.04.2017 «Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”», якою затверджений Порядок здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю, є як **протиправною і невідповідною законодавству України**, так і очевидно **антисоціальною і незбалансованою на користь інтересів роботодавців**, які легко залякують своїх працівників, та фактично позбавляє працівників, у разі відсутності незалежної профспілкової організації, можливості захистити свої трудові права.

Зокрема, мною було зазначено, що відсутність депутатського запиту або депутатського звернення народного депутата України в переліку підстав для проведення інспекційних відвідувань, передбачених пунктом 5 Порядку, **суперечить Закону України «Про статус народного депутата України»** (далі – Закон України).

Важливо зазначити, що як народний депутат України я звернувся до Вас як Віце-прем'єр-міністра України, відповідального за державний нагляд та контроль за додержанням вимог законодавства про працю, з депутатським запитом № 207/03-816 щодо перевірки **численних фактів грубих порушень трудового законодавства і прав громадян агрохолдингом ПАТ «Миронівський хлібопродукт» та його дочірніми підприємствами**, у т. ч. з метою здійснення **політичного тиску**. Зазначений запит був оголошений на засіданні Верховної Ради України 9 листопада 2018 р.

Надалі, у зв'язку з Вашим дорученням Держпраці розглянути мій депутатський запит № 207/03-816, 10 грудня 2018 р. як відповідь на цей запит я отримав лист Держпраці № 9690/1/4.1-ДП-18 від 30 листопада 2018 р., яке відмовилось проводити інспекційні відвідування **агрохолдингу ПАТ**

«Миронівський хлібопродукт» та його дочірніх підприємств саме у зв'язку з тим, що депутатський запит та депутатське звернення народного депутата України відсутні в переліку підстав для проведення інспекційних відвідувань, передбачених пунктом 5 Порядку

Звертаю увагу, що відповідно до ст. 7 Закону України народний депутат відповідно до закону розглядає звернення виборців, а також від підприємств, установ, організацій, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, вживає заходів для реалізації їх пропозицій і законних вимог.

Відповідно до ст. 24 Закону України народний депутат зобов'язаний, зокрема, дбати про благо України і добробут Українського народу, захищати інтереси виборців та держави, а також постійно підтримувати зв'язки з виборцями, вивчати громадську думку, потреби і запити населення, а у разі необхідності повідомляти про них Верховну Раду України та її органи, вносити пропозиції та вживати в межах своїх повноважень заходи щодо їх врахування в роботі органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій.

У свою чергу, відповідно до ст. 15 Закону України депутатський запит - це вимога народного депутата, народних депутатів чи комітету Верховної Ради України, яка заявляється на сесії Верховної Ради України до Президента України, до органів Верховної Ради України, до Кабінету Міністрів України, до керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до керівників підприємств, установ і організацій, розташованих на території України, незалежно від їх підпорядкування і форм власності, дати офіційну відповідь з питань, віднесених до їх компетенції.

Відповідно до ст. 16 Закону України депутатське звернення - викладена в письмовій формі пропозиція народного депутата, звернена до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ і організацій, об'єднань громадян здійснити певні дії, дати офіційне роз'яснення чи викласти позицію з питань, віднесених до їх компетенції.

Згідно ст. 17 Закону України народний депутат як представник державної влади у разі порушення прав, свобод і інтересів людини та громадянина, що охороняються законом, та інших порушень законності має право на місці вимагати негайного припинення порушення або звертатися з вимогою до відповідних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, керівників підприємств, установ та організацій припинити такі порушення. У разі порушення законності народний депутат може звернутися з депутатським зверненням до відповідних посадових осіб правоохоронних органів чи органів виконавчої влади, що здійснюють державний контроль у відповідній галузі.

Таким чином, у разі, якщо громадяни України звертаються до народного депутата України щодо порушення їхніх прав, свобод і інтересів, що

охороняються законом, у т. ч. щодо порушення стосовно них законодавства про працю, або про такі факти стає відомо народному депутату України з публікацій ЗМІ чи досліджень громадських організацій, народний депутат України зобов'язаний відреагувати на такі звернення або факти.

Відповідно, інші нормативно-правові акти, зокрема Постанови Кабінету Міністрів України не можуть обмежувати визначені Законом України право та обов'язок народного депутата України звернутися у випадку порушення законності стосовно громадянина України, зокрема законодавства про працю, до центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сферах промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, а також з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, з депутатським запитом або депутатським зверненням з вимогою або пропозицією проведення інспекційного відвідування роботодавця з метою перевірки можливих порушень законодавства про працю.

При цьому, звертаю увагу, що в Україні існують численні випадки того, що громадяни України, щодо яких порушується законодавство про працю, не звертаються до відповідального ЦОВВ – Держпраці з відповідним зверненням через залякування з боку роботодавця та, відповідно, побоювання бути звільненими у зв'язку з таким зверненням.

Тож громадяни України звертаються до народних депутатів України відповідно до Закону України «Про статус народного депутата України» для захисту їх прав, свобод і інтересів та припинення порушення законності, у т. ч. в сфері законодавства про працю.

Водночас, зазначений Порядок, ухвалений на рівні підзаконного акту, незаконно позбавляє народних депутатів України можливості належно відреагувати на такі звернення громадян та ініціювати перед Держпраці, зокрема шляхом направлення депутатського запиту або депутатського звернення з вимогою припинити порушення законності відповідно до ст. 15, ст. 16 та ст. 17 Закону України, перевірку додержання роботодавцями вимог законодавства про працю.

Тим самим, постанова Кабінету Міністрів України № 295 від 26.04.2017 «Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”» фактично обмежує право громадян звернутися до народного депутата України зі скаргою на порушення щодо них законодавства про працю з боку роботодавця та право народного депутата України захищати порушені трудові права громадян шляхом направлення депутатського запиту або депутатського звернення до органів виконавчої влади з метою перевірки додержання роботодавцями вимог законодавства про працю та притягнення до відповідальності у разі порушення трудових прав громадян.

2. Також звертаю увагу, що відповідно до ст. 1 Закону України «Про громадські об'єднання» громадське об'єднання - це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та

захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів.

При цьому, громадське об'єднання (громадська організація) має можливості проводити дослідження щодо порушення законодавства про працю роботодавцями, узагальнювати інформацію та звернення громадян України щодо таких порушень з метою здійснення та захисту їх прав і свобод.

Зокрема, у моєму депутатському запиті № 207/03-816 зазначалося, що у ґрунтовному дослідженні провідної громадської організації Національний екологічний центр України «*Агропромисловість наступає: жінки та навколишнє середовище. Соціально-гендерний вплив агропромислових об'єктів на сільських жінок*», проведеному у 2015 р., наведені численні грубі порушення законодавства про працю дочірнім підприємством МХП - ТОВ "Вінницька птахофабрика".

Водночас, пунктом 5 Порядку, всупереч базових норм Закону України «Про громадські об'єднання», інформація громадського об'єднання не передбачена як підстава проведення інспекційного відвідування роботодавця з метою перевірки можливих порушень законодавства про працю, що також обмежує можливості громадян України щодо захисту своїх трудових прав.

Таким чином, підзаконний акт - постанова Кабінету Міністрів України № 295 від 26.04.2017 «*Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні"*», якою затверджений Порядок здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю, є як протиправним і невідповідним законодавству України, так і очевидно антисоціальними і незбалансованим на користь інтересів роботодавців, які легко залякують своїх працівників, та фактично позбавляє працівників, у разі відсутності незалежної профспілкової організації, можливості захистити свої трудові права, зокрема:

i) обмежує права громадян на захист своїх прав, свобод і інтересів в сфері трудових відносин, фактично не допускаючи представництво та захист їхніх трудових прав та інтересів з боку народних депутатів України та громадських об'єднань в частині ініціювання контролю та перевірки додержання роботодавцями вимог законодавства про працю і по суті скасовує правові механізми захисту їх прав, передбачені Законом України «Про статус народного депутата України» та Законом України «Про громадські об'єднання»;

ii) суперечить Закону України «Про статус народного депутата України», фактично позбавляючи народних депутатів України у разі порушення прав, свобод і інтересів людини та громадянина, що охороняються законом, передбаченого цим Законом права звернутися з депутатським запитом чи зверненням до органів виконавчої влади, що здійснюють державний контроль у відповідній галузі – у даному разі законодавства про працю, щодо перевірки фактів порушень та їх припинення.

Попри зазначені вище факти, Міністр соціальної політики України Рева А.О. у листі Міністерства соціальної політики України № 485/0/2-19/52 від

10 січня 2019 р. висловив позицію, що фактично спрямована на захист роботодавців, а по суті великого бізнесу та олігархів, з метою мінімізації ефективного державного контролю за дотриманням ними законодавства про працю та, як наслідок, суттєво обмежує можливості працівників захистити свої трудові права, зокрема використання передбачених законодавством України механізмів захисту їхніх прав через народних депутатів України та громадські організації.

Розглядаю таку позицію Мінсоцполітики як неправову, антисоціальну та як таку, яка відображає **пріоритет захисту інтересів однієї сторони трудових відносин – роботодавців, зокрема великого бізнесу та олігархів.**

Як член Постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї Ради Європи та член Комітету ПАРЄ з соціальних питань, охорони здоров'я та сталого розвитку залишаю за собою право під час своїх виступів в ПАРЄ, зокрема у його соціальному Комітеті, інформувати своїх колег з парламентів країн-членів ПАРЄ про обмеження з боку Кабінету Міністрів України та Мінсоцполітики прав громадян на захист своїх прав, свобод і інтересів в сфері трудових відносин з огляду на незаконні та антисоціальні положення постанови Кабінету Міністрів України № 295 від 26.04.2017 *«Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”»*.

Враховуючи вищевикладене та керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України», пропоную

- **роз'яснити** Міністру соціальної політики України Реві А.О. про неприпустимість обмеження з боку Мінсоцполітики та Кабінету Міністрів України прав громадян на захист своїх прав, свобод і інтересів в сфері трудових відносин з огляду на незаконні та антисоціальні положення постанови Кабінету Міністрів України № 295 від 26.04.2017 *«Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”»*;

- **ініціювати приведення** постанови Кабінету Міністрів України № 295 від 26.04.2017 *«Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”»* у відповідність до Закону України «Про статус народного депутата України» та Закону України «Про громадські об'єднання», а саме внесення змін до пункту 5 Порядку здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю та передбачити наступні підстави проведення Держпраці та її територіальними органами інспекційного відвідування роботодавця з метою перевірки порушень законодавства про працю:

- депутатський запит або депутатське звернення народного депутата України з інформацією про порушення законодавства про працю з боку роботодавця;

- інформація громадського об'єднання з такими фактами, у т. ч. результати громадських досліджень у сфері трудових відносин.

Про розгляд мого депутатського запиту прошу поінформувати мене у встановлений законом термін.

З повагою

народний депутат України

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Вовк' followed by a stylized flourish.

Вовк В.І.
(посв. № 207)